

PROTOKÓŁ

ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania projektu planu urządzenia lasu dla
Nadleśnictwa Sarbia
na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2031 r.
oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Sarbia zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile odbyła się w dniu 13 października 2021 r. w siedzibie nadleśnictwa.

W Naradzie Techniczno-Gospodarczej uczestniczyli przedstawiciele:

Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych

- Jacek Przypaśniak – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu

Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku

- Mirosław Gracjasz – Główny Specjalista SL

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile

- Andrzej Brusilo – Dyrektor
- Marcin Chirrek – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej przewodniczący Komisji
- Ryszard Wojciechowski – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
- Maciej Chelmiński – Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej
- Krzysztof Lipert – Główny Specjalista SL ds. urządzania lasu
- Krzysztof Dymek – Główny Specjalista SL ds. ochrony przyrody
- Rafał Deus – Starszy Specjalista SL ds. urządzania lasu i geomatyki

Nadleśnictwa Sarbia

- Damian Szcześniak – Nadleśniczy
- Tomasz Szrama – Zastępca Nadleśniczego
- Łukasz Furman – Główny Księgowy
- Izabela Mokrzycka – Inżynier Nadzoru
- Michał Krzysztofik – Starszy Specjalista SL ds. stanu posiadania
- Piotr Nowak – Sekretarz nadleśnictwa

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

- Zbigniew Cykowiak – Dyrektor Oddziału w Poznaniu
- Piotr Kubala – Zastępca Dyrektora Oddziału w Poznaniu
- Rafał Maciejewski – Kierownik pracowni u.l.
- Krzysztof Kołodziejczak – Taksator Specjalista
- Ryszard Mazurczak – Starszy Inspektor Nadzoru Zarządu Biura

Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

- Janusz Olejnik – Profesor Katedry Inżynierii Środowiska i Inżynierii Mechanicznej

Steico sp. z o.o.

- Hubert Durczak

Urzędu Gminy Czarnków

- Angelika Berlik – Podinspektor

Po zreferowaniu:

- analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu: referat Nadleśniczego, koreferat wykonawcy projektu planu u.l., referat Kierownika ZOL,
- syntezy koreferatu Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego przedstawionej przez Z-cę dyrektora RDLP w Pile,
- wyników monitoringu skutków oddziaływania ustaleń PUL Nadleśnictwa Sarbia na lata 2012 – 2021 na środowisko i obszary Natura 2000 przedstawionych przez Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi,
- projektu planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozy oddziaływania planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000: referat wykonawcy projektu planu u.l., koreferat Nadleśniczego,

Komisja podjęła następujące ustalenia:

Część A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Przedstawiona przez wykonawcę mapa uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych w zakresie niezbędnym do opracowania mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.

Zgodnie z ustaleniami KZP zasięg lasów ochronnych przyjęto wg opracowanego projektu, przesłanego do zatwierdzenia do Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Zasięg siedlisk przyrodniczych został przyjęty wg danych Lasów Państwowych zweryfikowanych przez BULiGL Oddział w Poznaniu w 2020 r.

Komisja akceptuje ostateczną wersję mapy obszarów chronionych nadleśnictwa.

2. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Komisja akceptuje przedstawione podstawowe założenia polityki przestrzennego zagospodarowania regionu i ochrony środowiska i stwierdza zgodność projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu.

3. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych z ewidencją gruntów, stwierdzone podczas prac taksacyjnych zostały zgłoszone Nadleśniczemu w protokole rozbieżności.

Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w planie u.l.

Komisja akceptuje ustalenia.

4. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Zgodnie z ustaleniami KZP podział powierzchniowy przyjęto wg poprzedniego planu. Komisja nie wnosi uwag.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu

Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wynosi 1 238 100 m³ brutto, natomiast uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny wyniósł 1 787 497 m³ brutto.

W czasie obrad zdecydowano o konieczności analizy także wielkości przyrostu wynikającego z danych pomiarowych Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL).

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych

Komisja akceptuje wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Zespół kontrolny nie stwierdził błędu grubego, a bezwzględna wartość statystyki dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości jest mniejsza od 2 i wynosi odpowiednio 0,015 i 0,109.

7. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania planu

W ubiegłym okresie gospodarczym nadleśnictwo wykonało plan miąższościowy użytkowania rębego w 93,6%, natomiast planowane użytkowanie przedrębne powierzchniowo w 100,1%, a miąższościowo w 106,0%. Łączny etat miąższościowy użytkowania głównego wykonano w 99,9%. 6,8% pozyskanej miąższości ogółem stanowiły użytki przygodne, z tego w użytkowaniu przedrębnym użytki przygodne stanowiły 10,3% pozyskanej miąższości.

Zinwentaryzowano 1 181,32 ha upraw i młodników Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych. 98,6% powierzchni tych upraw i młodników cechuje zgodność z docelowym składem gatunkowym przyjętym w poprzednim planie dla danego typu siedliskowego lasu. Upraw o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem nie zinwentaryzowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników Ia klasy wieku wynosi 0,95.

Przeciętny procent pokrycia upraw i młodników po rębniach złożonych, których zinwentaryzowano 247,44 ha, wynosi 86,5%, a przeciętna jakość 12. Przeciętny procent pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 49,3% o przeciętnej jakości 22.

Drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym ze składem gatunkowym przyjętym na KZP dla danego siedliska występują na 86,5% powierzchni, częściowo zgodne na 11,8% a niezgodne na 1,7% powierzchni leśnej zalesionej.

W stosunku do V rewizji planu ul. nastąpiło zwiększenie zapasu o 666 503 m³, wzrost przeciętnej zasobności o 14,7%. Przeciętny wiek drzewostanów dla nadleśnictwa wzrósł z 55 na 57 lat.

Komisja przyjmuje wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu zawarte w opracowaniu Nadleśniczego.

Końcowa ocena gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego zostanie dokonana przez Dyrektora RDLP. Ocena ta zostanie zamieszczona w elaboracie w dziale B „Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”.

8. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Stan zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa Sarbia można uznać za dobry.

Na podstawie danych prognostycznych na terenie nadleśnictwa wyznaczono obszary ognisk gradacyjnych na powierzchni 14 071 ha. Dla Nadleśnictwa Sarbia rozpoznano i udokumentowano w latach 2012-2021 obszary rozrodu trzech gatunków: brudnicy mniszki, strzygoni choinówki i barczatki sosnowki. W latach 2013 i 2020 przeprowadzono zwalczanie barczatki sosnowki na powierzchniach 3 113 ha i 1580 ha a w latach 2012 i 2017 zwalczanie brudnicy mniszki na powierzchniach 2286 i 2760 ha. Zaktualizowano ilość partii kontrolnych jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny. Wyznaczono 310 stałych partii kontrolnych.

Ze szkód abiotycznych zanotowano wzmożone zamieranie drzew szczególnie w latach 2018-2020 w wyniku obniżenia poziomu wód gruntowych i długotrwałej suszy. W latach 2019-2020 zanotowano uszkodzenia upraw od przymrozków na powierzchni ponad 100 ha.

W drzewostanach sosnowych osłabionych na skutek suszy odnotowano wzmożony pojaw przyplaszczka granatka, a w świerkowych kornika drukarza. W 2018 r. zwalczano na uprawach smolika znaczonego na powierzchni około 250 ha.

Na obszarze nadleśnictwa nie stwierdzono szkód od pędraka chrabąszcza majowego.

Na terenie nadleśnictwa stwierdzono występowanie takich chorób grzybowych jak: huba korzeni, opieńkowa zgnilizna korzeni, a na uprawach osutka sosny.

Komisja akceptuje wnioski oraz kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu przedstawione w referacie Kierownika ZOL w Szczecinku. Koreferat będzie stanowił część składową elaboratu.

9. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędzeniowych

Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, z aktami normalizacji wewnętrznej Lasów Państwowych, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Pile.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania planu na środowisko i obszary Natura 2000

Komisja zaleciła:

- zgodnie z protokołem KZP poprawki projektować w rozmiarze 10% powierzchni projektowanych odnowień zrębów zupełnych i odnowień po rębniach złożonych,
- do odnowienia projektować 80% powierzchni projektowanych zrębów zupełnych i projektowanych odnowień po cięciu uprzętającym rębnią IIIa.,
- tabelę typów drzewostanów o kierunku gospodarczym uzupełnić o TD zastosowane w planie z odpowiedniej tabeli opracowanej w operacie siedliskowym,
- do prognozy stanu zasobów drzewnych przyjąć wartość przyrostu zbliżoną do wyśrodkowanego w wysokości 1 500 000 m³ brutto,
- na mapach nie umieszczać szczegółowej lokalizacji stref ochrony ptaków chronionych i występowania bobra,
- w programie ochrony przyrody i w prognozie uwzględnić uwagi RDOŚ, RDLP i Nadleśnictwa.

Część B. Projekt planu urządzenia lasu

1. Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Sarbia według stanu na 1.01.2022 r. przedstawia się następująco:

Nr	Obręb	Lasy					Grunty nieleśne	Ogółem
		Grunty leśne		Razem	Związane z gosp. leśną	Razem		
		zalesione	niezalesione					
		Powierzchnia [ha]						
1	Sarbia	8 882,4330	147,7613	9 030,1943	242,0860	9 272,2803	182,0898	9 454,3701
		8 882,53	147,77	9 030,30	241,98	9 272,28	182,07	9 454,35
2	Wyszyny	9 577,0169	210,9275	9 787,9444	276,1739	10 064,1183	381,7849	10 445,9032
		9 576,96	210,96	9 787,92	276,12	10 064,04	381,79	10 445,83
Razem nadleśnictwo		18 459,4499	358,6888	18 818,1387	518,2599	19 336,3986	563,8747	19 900,2733
		18 459,49	358,73	18 818,22	518,10	19 336,32	563,86	19 900,18

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleni indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara.

Na terenie nadleśnictwa występują grunty sporne.

Lp.	Adres leśny	Gmina	Obręb ewidencyjny	Działka	Pow. działki [ha]	Pow. sporna [m ²]	Rodzaj użytku
1.	08-09-2-10-284 m	Czarnków	Gębiczyn	7284/8	19,7039	0,3178	Ls
2.	08-09-2-10-284 n	Czarnków	Gębiczyn	7284/8	19,7039	0,0957	Ls
Ogółem						0,4135	

Komisja przyjmuje stan posiadania nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania, przedstawiony w tabeli I.

2. Podział lasów wg funkcji i kategorii ochronności

Zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu zasięg i lokalizację lasów ochronnych w Nadleśnictwie Sarbia przyjęto wg opracowanego projektu.

Funkcja lasu Kategorie ochronności	1. Sarbia	2. Wyszyny	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
Rezerwaty		23,10	23,10
Lasy ochronne			
Glebochronne	318,27		318,27
Glebochronne, stanowiące wodochronne	5,31		5,31
Glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	2,11		2,11
Wodochronne	302,07	893,70	1 195,77
Wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	53,17	62,91	116,08
Cenne fragmenty rodzimej przyrody	122,13	240,91	363,04
Cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i do 10 km od granic administracyjnych miast mających pow. 50 tys. mieszkańców,	15,90		15,90
Na stałych pow. badawczych i doświadczalnych.	341,29		341,29
Stanowiące Ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	31,95	6,88	38,83
Położone w granicach administracyjnych miast i do 10 km od granic administracyjnych miast mających pow. 50 tys. mieszkańców	24,03		24,03
Razem lasy ochronne	1 216,23	1 204,40	2 420,63
Lasy gospodarcze	7 814,07	8 560,42	16 374,49
Ogółem	9 030,30	9 787,92	18 818,22

Powierzchnia lasów ochronnych w stosunku do Zarządzenia nr 77 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 lipca 1994 r. zwiększyła się o 1338,63 ha. Największy wzrost nastąpił w kategorii lasów ochronnych wodochronnych (wzrost o 953 ha) i kategorii cenne fragmenty przyrody (wzrost o 370 ha).

Lasy ochronne zajmują łączną powierzchnię 2 420,63 ha, co stanowi 12,86% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Sarbia.

3. Podział na gospodarstwa

Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw obrębami i dla nadleśnictwa:

Gospodarstwo	Obręby		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	Powierzchnia leśna zalesiona – ha		
	Powierzchnia leśna - ha		
S - specjalne	<u>437,31</u>	<u>141,10</u>	<u>578,41</u>
	444,99	146,26	591,25
O - wielofunkcyjnych lasów ochronnych	<u>770,35</u>	<u>1 154,93</u>	<u>1 925,28</u>
	780,32	1 164,46	1 944,78
GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	<u>5 222,24</u>	<u>6 882,47</u>	<u>12 104,71</u>
	5 317,33	7 043,74	12 361,07
GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	<u>2 452,63</u>	<u>1 398,46</u>	<u>3 851,09</u>
	2 487,66	1 433,46	3 921,12
Łącznie	<u>8 882,53</u>	<u>9 576,96</u>	<u>18 459,49</u>
	9 030,30	9 787,92	18 818,22

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

Kategoria ochronności	Obręby		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	<u>powierzchnia leśna - ha</u>		pow. leśna - ha
	lokalizacja		
Rezerwat przyrody „Źródlika Flinty”	-	<u>23,10</u>	23,10
		263h,m,r,264b,c,f,271c,h,o,r,272a,c	
Otulina rezerwatu „Źródlika Flinty”	-	<u>51,24</u>	51,24
		263g,l,p,264a,g,h,i,271b,f,g,k,m,n,p,272f,g,273a,b,c,279d,k,l,m,n,285b,f	
Lasy glebochronne na stokach i zboczach	<u>12,90</u> 54b,145i,145n,158c,g,164b,225f,k,n,276b	-	12,90
Wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne	<u>344,85</u>	<u>3,67</u>	348,52
	35,36,37,38,48,49,50,51,52,62,63,64,65,66,296 b	244 h	
Lasy stanowiące strefy ochronne całoroczne gniazd ptaków chronionych	<u>11,42</u>	<u>8,42</u>	19,84
Lasy na siedliskach łęgowych i bagiennych	<u>14,52</u>	<u>16,40</u>	30,92
	54a,145c,f,g,147a,158b,217o,220h,221b,305x,334j,341f,355 ax,cx	146f,212p,248p,248Ak,l,256f,o,256Ab,256As,285n,307f,318d,h,j,320g,321s,x,341i,l	
Lasy stanowiące ekosystemy referencyjne	<u>27,73</u> 40d,54y,cx,142a,b,c,f,207d,253c	<u>22,80</u> 213a,252c,254i,257a,268i,307b	50,53
Lasy o wyjątkowym znaczeniu kulturowym i ekologicznym, cenne przyrodniczo	<u>33,57</u>	<u>20,23</u>	53,93
	151c,152d,153d, 187b,188g,h, 216n,o,220i,355f,g,h	253 g,287A i,347A cx,352j,k,l,359b	

Kategoria ochronności	Obręby		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	<u>powierzchnia leśna - ha</u>		pow. leśna - ha
	lokalizacja		
Lasy na gruntach spornych	-	<u>0,40</u> 284 m,n	0,40
Razem	444,99	146,26	591,25

Do gospodarstwa *wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)* – zaliczone zostały wszystkie drzewostany w lasach ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Do gospodarstwa *wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)* - zaliczono te drzewostany (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym), w których wiodąca jest funkcja produkcyjna z jednoczesnym uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody. W gospodarstwie tym wyodrębniono obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania w tym:

- *zrębowego* sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do siedlisk borowych i olsów oraz drzewostany na innych siedliskach, w których projektowana jest rębna Ib,
- *przerębowo-zrębowego* sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do siedlisk lasowych i olsu jesionowego oraz drzewostany na siedliskach borowych, gdzie projektowana jest rębna złożona.

4. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew zostały ustalone na Komisji Założeń Planu.

Db, Js, Wz	-	140
Bk	-	110
So, So.c, So.w, Md, Dg, Jw, Kl	-	100
Św, Gb, Brz, Ak, Ol, Db.c	-	80
Oś, Ol odr.	-	60
Tp, Wb, Olsz	-	40

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne:

Przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto na 10-lecie są następujące

Gospodarstwo	Obręby		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	m ³ brutto		
Specjalne	20 274	-	20 274
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych	16 058	30 231	46 289
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GZ	275 742	296 362	572 104
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GPZ	59 094	38 776	97 870

Razem gospodarstwo G	(334 338)	(335 138)	(669 974)
Razem	371 168	365 369	736 537

Orientacyjny roczny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa **61 440 m³ brutto**.

W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne zaplanowano w obrębie Sarbia w lasach na GPW, kierując się potrzebami hodowlanymi drzewostanów.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane oraz aspekt przyrodniczy wynikający z pełnienia przez te drzewostany określonych funkcji ochronnych. Projektowany etat wynosi 46 289 m³ brutto i stanowi 68,9% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze zrębowym zagospodarowania lasu (GZ) projektowane etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej ład przestrzenny i czasowy oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Projektowany etat wynosi 572 104 m³ brutto i stanowi 100,0% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze przerębowo-zrębowym zagospodarowania lasu (GPZ) projektowane etaty wynikają z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Projektowany etat wynosi 97 870 m³ brutto i stanowi 62,3% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych łączny etat projektowany wynosi 669 974 m³ brutto, co stanowi 91,9% wyliczonego etatu optymalnego.

Łączny etat projektowany w lasach wielofunkcyjnych wynosi 716 263 m³ brutto, co stanowi 89,9% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Etat powyższy stanowi 116,6% orientacyjnego etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach nadleśnictwa.

Przy projektowaniu użytkowania rębego standardowo zredukowano planowaną do pozyskania miąższość o pozostawiane na zrębach kępy - przy rębni Ib i przy cięciach uprzątających rębniami złożonymi o 5% za wyjątkiem drzewostanów położonych w blokach upraw pochodnych. W przypadku konieczności ochrony występujących na powierzchniach manipulacyjnych bagien, młak itp. oraz przy ciekach naturalnych i zbiornikach wodnych przewidziano do pozostawienia fragmenty drzewostanu bezpośrednio przylegające do takich obiektów.

Do przebudowy pełnej intensywnej (pilnej) - stopień A przy zastosowaniu użytkowania rębego - zakwalifikowano w nadleśnictwie 282,33 ha (w obrębie Sarbia 120,69 ha, Wyszyny 161,64 ha) drzewostanów przewidzianych do rozpoczęcia przebudowy lub w jej trakcie.

Projektowany etat wynika z potrzeb przebudowy drzewostanów oraz możliwości lokalizacji cięć i wynosi 42 964 m³ brutto. (w obrębie Sarbia 18 868 m³, Wyszyny 24 096 m³ brutto). Etat z potrzeb przebudowy, stanowiący sumę etatów obliczonych dla poszczególnych drzewostanów przeznaczonych do pilnej przebudowy wynosi 56 560 m³ brutto dla całego nadleśnictwa (w obrębie Sarbia 26 450 m³, Wyszyny 30 110 m³ brutto).

Do przebudowy pełnej stopniowej - stopień B, rozpoczynanej bez zastosowania użytkowania rębego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym

dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych, zaliczono 167,32 ha drzewostanów (w obrębie Sarbia 98,43 ha, Wyszyny 68,89 ha).

Do przebudowy częściowej (stopień C) w ramach cięć pielęgnacyjnych zaliczono 215,83 ha drzewostanów (w obrębie Sarbia 130,16 ha, Wyszyny 85,67 ha).

Planowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy:

Wyszczególnienie	Obręby:		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	Miąższość w m ³ brutto		
	Miąższość w m ³ netto		
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	<u>312</u>	<u>87</u>	<u>399</u>
	246	71	317
Uprzątnięcie drzew z linii oddziałowych	<u>59</u>	<u>108</u>	<u>167</u>
	45	84	129
Razem	<u>371</u>	<u>195</u>	<u>566</u>
	291	155	446

Etaty i rozplanowanie cięć uzgodniono z Nadleśniczym i przedstawicielem RDLP, przy udziale leśniczych w dniach 26 lipca i 2 sierpnia 2021 r.

Ogółem użytki rębne **621 517 m³ netto**, wraz ze spodziewanym 5% przyrostem **31 071 m³ netto** oraz miąższością użytków rębnych niezliczonych na poczet etatu **479 m³ netto** wynoszą **653 067 m³ netto**.

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębnego (z 5% przyrostem) z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie:

Obręby	Etat za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2012- 31.12.2021	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat projektowany na okres 1.01.2022 - 31.12.2031
	m ³ netto		
Sarbia	219 569	199 264	307 734
Wyszyny	216 942	209 265	302 717
Nadleśnictwo	436 511	408 529	610 451

W czasie obrad dokonano analizy porównawczej etatu projektowanego cięć rębnych z wykonaniem w tej kategorii cięć w mijającym 10-leciu. W celu uzyskania wiarygodnych danych poboru grubizny analizą objęto wyniki wykonania rębni zupełnych w ostatnich 9 latach mijającego okresu gospodarczego oraz wartości wynikające z planowania rębni zupełnych na nadchodzące 10-lecie. Ponieważ założenia projektowe w obu okresach są identyczne, a zbiór drzewostanów rębnych w kolejnych 10-leciach charakteryzuje się w tej grupie cięć bardzo porównywalną strukturą wiekową i gatunkową, postanowiono porównać wynik średniego poboru grubizny z hektara.

W badanym okresie mijającego 10-lecia w ramach rębni zupełnych pozyskano średnio 261 m³/ha, przy czym największy pobór grubizny uzyskano w roku 2020 i wynosił on 282m³/ha. W projekcie planu na lata 2022-2031 w ramach cięć rębni zupełnych zaprojektowano do pozyskania

540 244 m³ netto grubizny (wartość z doliczonym 5% przyrostem) na powierzchni 1 773,91 ha, co daje zasobność do pobrania w wysokości 305m³/ha.

W związku z dużą rozbieżnością danych porównywanych i właściwym wykonaniem przez Wykonawcę prac inwentaryzacji zasobów drzewnych, zdecydowano o konieczności wystąpienia do Dyrektora Generalnego LP o obniżenie współczynnika korygującego wartość brutto na netto. W projekcie planu współczynnik ten wynosi średnio 0,844. Postanowiono o wystąpieniu z wnioskiem o obniżenie wartości do 0,8 dla wszystkich kategorii cięć rębnych.

W dniu 3 grudnia 2011 r. w piśmie ZU.6004.39.2021 z dnia 2 grudnia 2011 r. Dyrektor Generalny wyraził zgodę na pilotażowe zastosowanie przeliczenia stosowanego w programie Taksator 5.0 do określenia grubizny netto dla Nadleśnictw Podanin i Sarbia. Podane powyżej wartości są wynikiem tak dokonanych przeliczeń. Projektowana w wykazie cięć rębnych miąższość do pozyskania w ramach rębni zupełnej, z uwzględnieniem 5% przyrostu, daje obecnie projektowany pobór grubizny z hektara w wysokości 285m³.

W związku z powyższym raporty w postaci wykazu projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6 IUL) oraz zestawienia łącznego etatu użytków głównych według kategorii cięć (tabela XVII IUL), będące wynikiem przeliczeń pilotażowych, lub stosowne dane z nich pochodzące, należy zastosować w odpowiednich składnikach projektu planu urządzenia lasu – opisanemu ogólnym, planach zagospodarowania lasu, operatach gospodarczych leśnictw, programie ochrony przyrody.

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu.

Rodzaj zabiegu	Obręby		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	Powierzchnia -ha		
TW	1 117,77	1 253,24	2 371,01
TP	3 912,69	4 009,97	7 922,66
Razem	5 030,46	5 263,21	10 293,67

W planie V rewizji ul etat użytków przedrębnych wynosił 13 600,80 ha (w tym CP-P 396,41 ha). Obecnie planowany etat powierzchniowy użytków przedrębnych jest mniejszy o 3 307,13 ha i wynosi 10 293,67 ha.

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębnego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat i w całym ubiegłym okresie, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego tablicowego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębego:

Wyszczególnienie	Obręby:		Nadleśnictwo
	Sarbia	Wyszyny	
	Etat na 10-lecie - m ³ netto wskaźnik - m ³ /ha		
Etat wg wykonania w ostatnim 5 leciu	<u>185 953</u> 36,61	<u>184 554</u> 34,80	<u>370 507</u> 35,68
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie	<u>194 385</u> 38,27	<u>188 638</u> 35,57	<u>383 023</u> 36,89
Etat wg 50%przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny – przyrost tablicowy	<u>188 480</u> 37,47	<u>218 480</u> 41,51	<u>406 960</u> 39,53
Etat wg 55%przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny – przyrost tablicowy	<u>207 328</u> 41,21	<u>240 328</u> 45,66	<u>447 656</u> 43,49
Etat wg 60%przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny – przyrost tablicowy	<u>226 176</u> 44,96	<u>262 176</u> 49,81	<u>488 352</u> 47,44

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane Komisja przyjęła orientacyjny etat użytkowania przedrębego na bieżące 10-lecie wyliczony z 55% spodziewanego przyrostu z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny w wysokości

447 656 m³ netto - tj. 43,49 m³/ha

W ubiegłym okresie nadleśnictwo wykonało użytkowanie przedrębne na powierzchni 13 619,82 ha i pozyskało łącznie z użytkami przygodnymi **488 266 m³ netto – 35,85 m³/ha**, w tym w obrębie Sarbia 37,04 m³/ha, Wyszyny 34,72 m³/ha.

W ubiegłym okresie użytki przygodne w użytkach przedrębnych stanowiły 10,31%.

Powierzchnia drzewostanów nieobjętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych:

Obręb Sarbia		Obręb Wyszyny		Nadleśnictwo	
Pow.	% pow. leśnej zal.	Pow.	% pow. leśnej zal.	Pow.	% pow. leśnej zal.
Powierzchnia - ha					
1 389,64	15,64	1 536,38	16,04	2 926,02	15,85

Do cięć pielęgnacyjnych nie zostały przeznaczone drzewostany: w rezerwacie, w strefach całorocznej ochrony gniazd ptaków chronionych, w ekosystemach referencyjnych (EKO-R), oraz w zdrowych drzewostanach, głównie starszych klas wieku, o równomiernym zwarciu i niskim zadrzewieniu, w których został ostatnio prawidłowo wykonany zabieg trzebieżowy.

Użytki główne

Projektowany łączny etat na lata 2022-2031 dla nadleśnictwa kształtuje się następująco:

Rodzaj cięcia	Obręby				Nadleśnictwo	
	Sarbja		Wyszyny		brutto m ³	netto m ³
	brutto m ³	netto m ³	brutto m ³	netto m ³		
1	2	3	4	5	6	7
Rębne	390 097	307 734	383 833	302 717	773 930	610 451
Przedrębne	259 160	207 328	300 410	240 328	559 570	447 656
Razem	649 257	515 062	684 243	543 045	1 333 500	1 058 107

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. Zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia Komisji Założeń Planu i „Zasady Hodowli Lasu”.

Nawroty cięć, zgodnie z zapisem § 29 Zasad Hodowli Lasu, przyjęto w następujących przedziałach:

- przy projektowaniu rębni Ib - 5 lat,
- przy rębniach gniazdowych – 5 do 15 lat
- przy rębniach częściowych lub stopniowych - 3-10 lat.

Okresy odnowienia w gospodarstwie lasów ochronnych i w gospodarstwie przerębowo-zrębowym, na potrzeby wyliczenia etatów przyjęto 15 lat.

Przy projektowaniu rębni Ib na siedliskach wilgotnych, projektowano zręby do 3 ha, na pozostałych siedliskach do 4 ha.

Poniżej przedstawia się zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych właściwych według rodzajów rębni w gospodarstwach (tabela XV).

Gospodarstwo	Rębni Ib	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębni przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprz.	Cięcia pozost.	Razem		
Powierzchnia w ha						
Obręb Sarbja						
Specjalne (S)	56,53					56,53
Lasów ochronnych (O)	14,38	20,37	52,46	72,83		87,21
Zrębowe (GZ)	783,65					783,65
Przer.-zręb. (GPZ)		75,36	278,03	353,39		353,39
<i>Razem gosp. (G)</i>	783,65	75,36	278,03	353,39		1 137,04
Razem	854,56	95,73	330,49	426,22		1 280,78

Gospodarstwo	Rębnia Ib	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprz.	Cięcia pozost.	Razem		
Powierzchnia w ha						
Obręb Wyszyny						
Specjalne (S)						-
Lasów ochronnych (O)	41,17	37,57	96,75	134,32		175,49
Zrębowe (GZ)	878,18					878,18
Przer.-zręb. (GPZ)		80,81	158,40	239,21		239,21
<i>Razem gosp. (G)</i>	<i>878,18</i>	<i>80,81</i>	<i>158,40</i>	<i>239,21</i>		<i>1 117,39</i>
Razem	919,35	118,38	255,15	373,53		1 292,88
Nadleśnictwo						
Specjalne (S)	56,53					56,53
Lasów ochronnych (O)	55,55	57,94	149,21	207,15		262,70
Zrębowe (GZ)	1 661,83					1 661,83
Przer.-zręb. (GPZ)		156,17	436,43	592,60		592,60
<i>Razem gosp. (G)</i>	<i>1 661,83</i>	<i>156,17</i>	<i>436,43</i>	<i>592,60</i>		<i>2 254,43</i>
Łącznie	1 773,91	214,11	585,64	799,75		2 573,66

Rębnię IIIa projektowano na siedliskach LMśw i BMśw rzadziej LMw i BMw, w celu przebudowy litych drzewostanów, głównie brzozowych, na mieszane oraz w drzewostanach sosnowych celem wprowadzenia udziału gatunków liściastych.

Rębnię IIIb projektowano na siedliskach LMśw, LMw i Lśw w drzewostanach sosnowych i brzozowych w celu uzyskania drzewostanów mieszanych z przewagą docelowych gatunków liściastych.

Rębnię IIa i IIb projektowano na siedliskach BMśw, LMśw, LMw i Lśw w drzewostanach sosnowych i brzozowych z dobrze wykształconym podrostem gatunków liściastych, głównie Bk, w celu uzyskania drzewostanów mieszanych i liściastych.

W gospodarstwie specjalnym (S) użytkowanie rębne ograniczono do niezbędnego minimum podyktowanego względami hodowlanymi. Planowano tylko Rb Ib na łącznej powierzchni 56,53 ha w drzewostanach na Glebowych Powierzchniach Wzorcowych.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaplanowane rębnie złożone stanowią 78,9% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) planowana jest Rb Ib na łącznej powierzchni 1 661,83 ha.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) zaplanowano rębnie złożone II, III na łącznej powierzchni manipulacyjnej 592,60 ha, z tego 26,3% powierzchni stanowią cięcia uprzątające.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykazy cięć użytków rębnych opracowano z podziałem na działki zrębowe bez przydziału na lata.

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym oraz docelowe składy odnowień dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto wg ustaleń w protokole Komisji Założeń Planu

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [w %]		Sposób zagospodarowania		Uwagi
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	rębnia zasadnicza	rębnia zastępcza	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6	7
Bśw	So	So 80-90	Brz i inne 10-20	I	-	
Bw	So	So 80	Św, Ol i inne 20	I	-	
BMśw	So	So 70-80	Db, Bk i inne 20-30	I	III	
	Db-So	So 60, Db 30	Bk i inne 10	III	I	
	Bk-So	So 60, Bk 30	Db i inne 10	III	I	
	Jw-So	So 70, Jw 20	Db i inne 10	III	I	w zasięgu dawnych wyrobisk o glebach AUpr – obr. Sarbia
BMw	So	So 70	Db i inne 30	I	III	
	Św-So	So 50, Św 30	Db i inne 20	III	I	
	Bk-So	So 60, Bk 30	Db i inne 10	III	I	wydzielenia z dużym udziałem Bk w II p. lub podroście
	Db-So	So 60, Db 30	Bk i inne 10	III	I	
BMb	So	So 80	Brz i inne 20	-	-	
LMśw	So-Db	Db 50, So 30	Bk i inne 20	III	II, IV	
	Db-So	So 50, Db 30	Bk i inne 20	III	II, IV	
	Bk-So	So 50, Bk 30	Db i inne 20	III	II, IV	gleby bez udziału glin w budowie, wydzielenia z dużym udziałem Bk w II p. lub podroście
	So-Bk	Bk 50, So 30	Db i inne 20	III	II, IV	
	Db-Bk-So	So 50, Bk 20, Db 20	Md i inne 10	III	II, IV	wszystkie gleby bez udziału glin w budowie – obr. Sarbia
	So-Bk-Db	Db 50, Bk 20, So 20	Md i inne 10	III	II, IV	wszystkie gleby z udziałem glin w budowie – obr. Sarbia
	Db-So-Jw	Jw 30, So 30, Db 20	Bk i inne 20	III	II, IV	w zasięgu dawnych wyrobisk o glebach AUpr, AUi – obr. Sarbia
	Db	Db 70	So, Bk, Lp i in. 30	II	III, IV	d-stany z dużym udziałem gat. głównego Db, także w II p. i podroście
	Bk	Bk 70	So, Db, Lp i in. 30	II	III, IV	d-stany z dużym udziałem gat. głównego Bk, także w II p. i podroście

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [w %]		Sposób zagospodarowania		Uwagi
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	rębnia zasadnicza	rębnia zastępcza	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6	7
LMw	So Db	Db 50, So 30	Św i inne 20	III	II, IV	
	Św Db	Św 50, Db 30	Wz, Ol i inne 20	III	II, IV	
	Db Ol	Ol 60, Db 30	Wz i inne 10	III	II, IV	
	Św-Db-Ol	Ol 40, Db 30, Św 20	Brz, Wz i inne 20	III	II, IV	wariant „1” wilgotności, wydzielenia z przewagą Ol w d-stanie
	Bk	Bk 80	Db, Ol, Brz i in. 20	II	III, IV	d-stany Brz, gdzie Bk jest panujący w II p. lub podroście
LMb	Ol	Ol 70	Brz i inne 30	-	-	
Lśw	Bk Db	Db 60, Bk 30	Lp i inne 10	III	II, IV	
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Lp i inne 20	III	II, IV	
	Db	Db 80	Bk i inne 20	II	IV, III	
	Bk	Bk 80	Db i inne 20	II	IV, III	
Lw	Js-Db	Db 70, Js 20	Wz i inne 10	II	III	do czasu ustąpienia objawów chorobowych Js stosować gat. zastępcze: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol i in.
	Js-Ol-Db	Db 40, Ol 30, Js 20	Wz, Lp, Gb i in.10	II	III	wydzielenia z udziałem Ol drzewostanie
Lł	Js-Db	Db 60, Js 30	Wz i inne 10	-	-	do czasu ustąpienia objawów chorobowych Js stosować gat. zastępcze: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol i in.
Ol	Ol	Ol 90	Js i inne 10	I	-	
OlJ	Js-Ol	Ol 70, Js 20	Brz i in. 10	III	II	do czasu ustąpienia objawów chorobowych Js stosować gat. zastępcze: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol i inne

Do czasu ustąpienia choroby jesionu, przy zakładaniu upraw na siedliskach z projektowanym udziałem jesionu dopuszcza się wprowadzanie zamiennie takich gatunków zastępczych, jak Wz, Dbs, Lp, Ol, Św.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne docelowe składy gatunkowe upraw dla leśnych siedlisk przyrodniczych, dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęte do stosowania w RDLP Piła

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I,IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.
		Bśw				
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i inne 10		zakaz użytkowania rębniego, pozostawienie martwych drzew na
		BMb (rzadko)	Brz-So	So 60, Brz.om i inne 40		
Bory i lasy bagienne	91D0	BMb	Brz-So	So 60, Brz.om i inne 40		

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb	So-Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i inne 10		gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
		LMb (rzadko)				
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw	So-Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęb bezszypułkowy.
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i inne 10		
		Lśw	Bk	Bk 70, Db i inne 30		
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Lp i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęby z przewagą dębu szypułkowego.
		LMśw (rzadko)				
		Lw	Bk	Bk 70, Db 20, Wz, Js, Ol i inne 10		
Grąd subatlantycki	9160	Lśw	Db	Db 70, Gb,Lp i inne 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego.
		Lw	Gb-Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i inne 20		
		LMśw	Bk-Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i inne 20		
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Db	Db 70, Gb,Lp i inne 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego.
		Lśw LMw (rzadko)	Gb-Db	Db 50, Gb 30, Lp i inne 20		
		Lw	Db	Db 70 Bk, Gb, Lp i inne 30		
Śródłądowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMśw BMw	So-Db	Db 50, So 30, Bk i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	
		LMśw, LMw, Lśw	Db	Db 80, Bk i inne 20		
			Bk-Db	Db 60, Bk 30, So i inne 10		
Cieplolubne dąbrowy	9110-1		Db	Db 80, Brz, Lp i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	Bez względu na siedlisko leśne. Konieczność eliminacji Gb.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i inne 30	Rębnie złożone II,IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi,
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Ol	Js-Ol	Ol 50, Js 30, Wz i inne 20	Rębnie złożone, na siedl. Ol również rębnia zupełna	np. Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		OIJ				
		Lw	Ol	Ol 80, Wz i inne 20		
		LMw (rzadko)	Ol-Db	Db 50, Ol 30 Wz i inne 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz-Js-Db	Db 40, Js 30, Wz 20 Ol i inne 10	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób jesionu należy zastępować go innymi, np. Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in.

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		Lw				Niezbędne okresowe zalewy. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.

Na siedliskach przyrodniczych dopuszcza się stosowanie w składach odnowieniowych gatunków pomocniczych.

Komisja akceptuje przyjęte w planie typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Rozmiar prac wynikający z planu hodowli lasu przedstawia się następująco:

Kategoria prac	Obręby		Nadleśnictwo	Wykonanie w ubiegłym okresie
	Sarbia	Wyszyny		
	Powierzchnia w ha			
I. Odnowienia otwarte i zalesienia	811,93	928,62	1 740,55	1 011,56
w tym:				
1. Zręby zaległe, halizny i płazowiny	128,28	193,14	321,42	1 011,56
2. Grunty nieleśne				
3. Zręby I 10-lecia (80%)	683,65	735,48	1 419,13	
II. Odnowienia pod osłoną	167,39	151,35	318,74	303,97
w tym:				
1. Po rębniach częściowych w tym 80% c. uprz. po rb IIIa	165,30	122,65	287,95	148,20
2. Posażenia produkcyjne	1,40	23,73	25,13	144,78
3. Dolesienia luk i przerzedzeń	0,69	4,97	5,66	10,99
III. Poprawki i uzupełnienia	98,95	105,13	204,08	171,78
w tym:				
1. W uprawach i młodnikach	1,23	-	1,23	
2. Na gruntach proj. do odn. i zal. (10%)	97,72	105,13	202,85	
RAZEM I – III	1 078,27	1 185,10	2 263,37	1 487,31
IV. Wprowadzanie podszytów		1,00	1,00	
V. Pielęgnowanie	1 515,79	1 823,71	3 339,50	6 953,82
w tym:				
1. Gleby	218,53	243,81	462,34	3 368,77
2. Upraw (CW)	309,83	406,88	716,71	1 297,97
3. Młodników (CP)	987,43	1 173,02	2 160,45	2 287,08
VI. Melioracje	1 089,36	1 189,09	2 278,45	1 650,56
w tym:				
1. Nawożenie				
2. Agrotechniczne	1 089,36	1 189,09	2 278,45	1 650,56
3. Wodne				

Odnowienia otwarte zaprojektowano na powierzchni 1 740,55 ha. W tym odnowienie halizny i zrębów ubiegłego okresu – 321,42 ha, zrębów bieżących 1 419,13 ha. Zgodnie z ustaleniami NTG do odnowienia zaprojektowano 80% powierzchni projektowanych zrębów zupełnych.

Odnowienia pod osłoną w drzewostanach projektowanych do użytkowania rębniami częściowymi zaprojektowano na łącznej powierzchni 287,95 ha. Zgodnie z ustaleniami NTG do odnowienia zaprojektowano 80% powierzchni projektowanych odnowień po cięciach uprzętających rębnią IIIa.

Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano na pow. 25,13 ha, głównie na siedliskach LMśw i BMśw, jako przebudowę drzewostanów niezgodnych z TD lub drzewostanów uszkodzonych.

Dolesienie luk zaprojektowano na łącznej powierzchni 5,66 ha. Są to luki, których uproduktynienie z gospodarczego punktu widzenia jest uzasadnione.

Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących zaprojektowano na powierzchni 1,23 ha. Do poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu przyjęto 10% powierzchni wszystkich projektowanych odnowień otwartych i odnowień po rębniach częściowych – 202,85 ha.

Wprowadzanie podszytów zaprojektowano na łącznej powierzchni 1,00 ha.

Pielęgnację gleby zaprojektowano w uprawach istniejących, wymagających tego zabiegu oraz na zrębach ubiegłego okresu i nieodnowionych gniazdach w KDO na łącznej powierzchni 462,34 ha.

Czyszczenia wczesne zaprojektowano na uprawach założonych w ubiegłym okresie na łącznej powierzchni 716,71 ha.

Czyszczenia późne zaprojektowano w młodnikach, jako jednorazowy zabieg na łącznej powierzchni 2 160,45 ha. Nie projektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem masy (CP-P).

Melioracje agrotechniczne zaprojektowano na wszystkich powierzchniach projektowanych do użytkowania rębnego na łącznej powierzchni 2 278,45 ha.

8. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto, zalecając uwzględnić w pełni ramowe wytyczne na najbliższe 10-lecie w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody, przedstawione w referacie Kierownika ZOL.

Nadleśnictwo zostało zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego. Komisja akceptuje przedstawiony plan ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą, który zostanie uzgodniony z Wielkopolskim Komendantem Wojewódzkim PSP w Poznaniu.

9. Kierunkowe wytyczne w sprawie ubocznego użytkowania lasu

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.

10. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Przedstawione potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki przyjęto bez uwag.

11. Program ochrony przyrody

Komisja zaleciła wprowadzenie do programu ochrony przyrody uwag zawartych w koreferacie Nadleśniczego oraz uwag przedstawicieli RDOŚ i RDLP.

12. Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko

Zaakceptowano formę i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000, zalecając wprowadzenie poprawek redakcyjnych. Zostaną wykonane mapy przeglądowe obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000.

Zasady monitoringu umożliwiającego ocenę realizacji planu urządzenia lasu w odniesieniu do przedsięwzięć mających wpływ na stan środowiska przyjęć do prognozy zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez RDLP w Pile.

13. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Zgodnie z postanowieniami przyjętymi w pkt. A.5 analizie poddano wszystkie możliwe dane obrazujące możliwości przyrostowe drzewostanów Nadleśnictwa Podanin. Analizie poddano osiągnięty przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym (1 787 497 m³ brutto), wyliczenia przyrostu tabelarycznego z bieżących danych inwentaryzacji drzewostanów (1 238 100 m³ brutto) oraz dane Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu dla RDLP w Pile (1 718 040 m³ brutto). Mając na uwadze fakt, że w kolejnych okresach gospodarczych każdorazowo osiągany przyrost użyteczny był znacząco większy od przewidywanego tabelarycznego (co wykazano w analizie minionego okresu gospodarczego) oraz przewidywany spadek intensywności przyrostu w związku z postarzaniem się drzewostanów w kolejnym okresie gospodarczym, zdecydowano o przyjęciu modelu rozwoju zasobów drzewnych w oparciu o wielkość przyrostu będącą wypadkową analizowanych wielkości.

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2031 r.

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych	Spodziewany przyrost miąszości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny, użyteczny przyjęty	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąszość grubizny na koniec okresu na powierzchni leśnej zalesionej	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na powierzchni leśnej
m3 brutto				
5 006 319	1 500 000	1 333 500	5 172 819	275

Ostatecznie do wyliczenia prognozowanego stanu zasobów drzewnych na koniec bieżącego okresu gospodarczego zalecono przyjęcie wartości przyrostu w wysokości 1 500 000 m³.

Stan zasobów drzewnych, po przyjęciu powyższych założeń, na powierzchni leśnej zalesionej przewidywany na koniec bieżącego okresu gospodarczego tj. na 31.12.2031 r., po uwzględnieniu realizacji projektowanego etatu użytków głównych wyniesie 5 172 819 m³ brutto. Przewiduje się zwiększenie zasobów na powierzchni leśnej zalesionej o 166 500 m³ brutto. Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej powinna wzrosnąć z 266 do 275 m³/ha.

14. Zagadnienia dotyczące wykonania planu

Komisja akceptuje formę przekazywanych części planu urządzenia lasu określonych w protokole KZP.

Przedstawione w protokole dane liczbowe nie są ostateczne, ponieważ prace kameralne nie zostały całkowicie zakończone.

15. Podsumowanie prac urzędniowych

Komisja uznała, że postęp prac nad projektem planu ul. jest zgodny z harmonogramem, a zakres i jakość opracowanych materiałów uznano za właściwe. Zalecono weryfikację i aktualizację materiałów zgodnie z zapisami niniejszego protokołu.

Protokółował:
mgr inż. Piotr Kubala

Przewodniczący Komisji
dr inż. Marcin Chirrek

Akceptuję:
Dyrektor RDLP w Pile